

ОКЛАДНА МАРИНА ГЕОРГІЙВНА

кандидат історичних наук, доцент кафедри права Європейського Союзу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

ЩЕГЛАКОВ ІВАН ЕДУАРДОВИЧ

студент міжнародно-правового факультету 4 курсу, 3 групи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

УДК 341.2

DOI: 10.37772/2518-1718-2020-4(32)-14

РОЛЬ СПОРТИВНОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ВИЗНАННІ НОВОСТВОРЕНИХ ДЕРЖАВ

В статті проаналізовано форми визнання держав. Встановлені ознаки, що притаманні кожній з форм визнання. Досліджено наукові підходи до визначення поняття «спортивна дипломатія». Надано визначення поняттю «спортивна дипломатія» та виокремлено його основні ознаки. Проаналізовано роль спортивної дипломатії у визнанні новостворених держав на основі конкретних прикладів. Наголошено на тому, що спортивна дипломатія хоча й не тягне за собою офіційного визнання, проте сприяє встановленню фактичних взаємовідносин між державами.

Ключові слова: держава, визнання, спортивна дипломатія, спортивні заходи, Косово.

Постановка проблеми. Спорт завжди був одним із тих явищ, що має доволі серйозне значення для розвитку як міжособистісних стосунків, так і відносин між державами. Ще у Стародавній Греції перемога на Олімпійських іграх вважалася дуже почесною подією як для самого атлета, так і для поліса, який він представляв.

На даний час спорт доволі часто стає тією ареною, на якій держава може продемонструвати значення на міжнародній арені, у зв'язку з чим нерідко вчені відносять спортивну дипломатію до елементів м'якої сили держави.

Крім того, у зв'язку зі значущістю деяких спортивних змагань, участь в них невизнаних держав (зокрема, Республіки Косово) нерідко спричиняє резонанс у суспільстві та засобах масової інформації, а тому постає питання про вплив спортивної дипломатії на визнання держав та її значення у цьому процесі.

Метою статті є: визначення впливу спортивної дипломатії на визнання новостворених держав міжнародною спільнотою.

Аналіз останніх досліджень. Питанням визнання держав в міжнародному праві займалася низка вчених, серед яких, зокрема, Теліпко В.Е., Овчаренко А.С., Фельдман Д.І., Джантаєв Х.М. та інші, наукові доробки яких є важливим теоретичним підґрунтям для реалізації правосуб'єктності держав за допомогою спортивної дипломатії.

Спортивна дипломатія стала об'єктом дослідження ряду вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких можна виділити Боголюбову Н.М., Філіппову Ю.В., Николаєву Ю.В., Мартиненко С.Є., Мурей С., чії наукові роботи свідчать про те, що вона є одним із засобів міжнародної комунікації, що сприяє підвищенню авторитету держави та утвердженню на міжнародній арені.

Виклад основного матеріалу. Наразі Республіка Косово визнана приблизно ста державами, які про це офіційно заявили. Однак, приблизно 50% держав-членів ООН, серед яких, зокрема, Україна, Іспанія, Бразилія, Мексика та інші, які хоча офіційно й не визнають Республіку Косово, проте вступають з нею в певні контакти, зокрема, й у сфері спорту.

Конкретними прикладами таких ситуацій є участь Республіки Косово в Олімпійських іграх в Бразилії, що відбулися в 2016 році, розгляд питання про включення Республіки Косово до ФІФА у Мехіко в 2016 році, футбольний матч між збірними України та Косово в рамках відбіркового турніру чемпіонату світу з футболу, що відбувся 6 жовтня 2017 року, футбольний матч між Іспанією та Косово в рамках чемпіонату Європи з футболу серед юнаків до 17 років, що відбувся 28 березня 2019 року.

Ці приклади підтверджують вплив спортивної дипломатії на реалізацію теорії визнання. Щоб зрозуміти взагалі можливість визнання тієї чи іншої

держави та фактори, які цьому сприяють, на нашу думку, в першу чергу, доцільно проаналізувати основні форми визнання держав та їх особливості.

Традиційно в доктрині міжнародного права прийнято виділяти три форми визнання держав: визнання *de jure*, визнання *de facto* та визнання *ad hoc*.

Визнання *de jure* – повне, остаточне визнання, що означає встановлення між суб'єктами міжнародного права міжнародних відносин у повному обсязі і у всіх галузях міжнародного спілкування. Визнання *de jure* здатне спричинити обмін дипломатичними представниками вищого класу, визнання прав визнаної держави на розпорядження майном та іншими цінностями, що належать їй за кордоном, визнання її імунітету від юрисдикції держави, що визнає, і т. інш. [11, с. 115].

Отже, визнанню держав *de jure* притаманні такі риси:

- повнота та остаточність визнання, що означає, що одна держава повністю визнає іншу як суб'єкта міжнародного права.
- встановлення між державами міжнародних відносин у всіх сферах міжнародного спілкування (економіка, політика, культура, безпека, охорона здоров'я тощо);
- обмін державами дипломатичними представниками вищого класу;
- визнання суверенітету держави та її імунітету від юрисдикції інших держав.

Визнання *de facto* – це визнання офіційне, але не повне. Воно означає вираження непевності в тому, що дана держава або уряд достатньо довговічні або життєздатні. Воно може спричинити встановлення консульських відносин, але це не є обов'язковим. Визнання *de facto* є практичне визнання, що включає в себе економічні і культурні контакти, при відсутності повних контактів, відсутності дипломатичного визнання. Але й у цих відносинах держава (уряд), у відношенні якої відбулося визнання *de facto*, вступає в міжнародні відносини як суверен [11, с.115].

Отже, визнання держав *de facto* має наступні ознаки:

- є офіційним визнанням та неповним визнанням (визнання здійснюється компетентними органами держави, однак без певності в тому, що держава чи її уряд є ефективними та життєздатними);
- може спричинити встановлення консульських відносин між державами;
- між державами виникають певні взаємовідносини, що можуть включати в себе контакти в сфері економіки та культури;
- держава, що визнається, вступає у відносини з державою, що визнає, як суверен, тобто вона є незалежною у своїй внутрішній та зовнішній політиці.

Таким чином, як вбачається з визначень визнання *de jure* та *de facto*, дані форми визнання передбачають, перш за все, вступ у взаємовідносини голів та урядів держав, оскільки обмін дипломатами та консулами, вступ в економічні та інші міжнародні відносини, офіційність визнання залежить виключно від їхньої волі, адже передбачає наявність відповідних владних повноважень на встановлення таких відносин.

Зовсім іншою є ситуація з визнанням держав *ad hoc*, оскільки таке визнання не є офіційним та не обов'язково передбачає вступ у відносини вищих органів влади держави. Так, Д. І. Фельдман зазначає, що «визнання *ad hoc* - це фактичні відносини з дестинатором визнання при офіційному невизнанні» [13]; В. В. Мицик визначає, що «ад хок – це неофіційне одноразове визнання для здійснення конкретних необхідних дій, налагодження контактів між дипломатами чи політиками, проведення мирних переговорів, підготування мирних угод» [6, с.360].

Традиційно прийнято виділяти наступні ознаки, якими характеризується визнання держав *ad hoc*:

- полягає у фактичних відносинах між державами, тобто у певних контактах з конкретних питань між представниками держав;
- визнання обмежено певними часовими рамками (визнання діє на час вирішення конкретного питання або проведення конкретного заходу);
- визнання здійснюється виключно в обсязі, необхідному для вирішення конкретного питання [16, с. 142], тобто при такому визнанні дестинатор не може визнаватися як повноцінний суб'єкт міжнародного права, а лише як той, який має частину ознак такого суб'єкта;
- визнання не носить офіційного характеру, є одноразовим і не має наслідком для держави визнання її *de jure* іншою державою, про що друга держава може безпосередньо зазначити перед вступом у такі відносини.

При визнанні *ad hoc* у відносини між собою вступають, як правило, представники урядів [7, с. 160]. При чому, термін «уряд» в даному контексті використовують в широкому сенсі, що означає, що під урядом розуміють не тільки вищий орган виконавчої влади (кабінет або рада міністрів тощо), а й інші вищі органи влади держави. Таким чином, представник уряду – це представник одного з вищих органів влади держави (кабінету міністрів, адміністрації президента, міністерства, представницького органу тощо). На нашу думку, в даному контексті під представником держави слід розуміти не лише представників урядів, а в цілому, осіб, які можуть представляти державу, тобто осіб, яким законом, іншим нормативно-правовим актом, актом індивідуальної дії надано право вступати від імені держави у відносини

з іншими державами. Такою особою може виступати юридична особа публічного права (державний орган, державний концерн тощо), посадова особа відповідної юридичної особи, до компетенції яких входить представництво держави у певних відносинах; приватна юридична або фізична особа, якій індивідуальним правовим актом держави надано право (повноваження) представляти державу у певних відносинах (контактні групи, спеціальні комісії і т.д.).

Таким чином, саме внутрішнім правом держави повинно вирішуватись питання визначення конкретної особи представником держави. Тому представником держави в контексті визнання *ad hoc* слід вважати особу, яка компетентним органом держави уповноважена представляти цю державу у відносинах з іншою державою.

У зв'язку з підвищенням ролі спорту в суспільному житті, популярністю деяких спортивних змагань, до яких прикуто увагу мільйонів вболівальників, у міжнародно-правовій літературі все частіше й частіше починають говорити про таке явище як спортивна дипломатія.

Тому логічним постає питання: Чи може сприяти спортивна дипломатія визнанню держав та встановленню між ними фактичних взаємовідносин?

У зв'язку з цим, слід проаналізувати, що собою являє спортивна дипломатія та яким чином вона може впливати на встановлення певних взаємовідносин між державами, які не визнають одна одну.

На даний час, у науковій літературі немає одностайної думки щодо поняття спортивної дипломатії. Так, Філіппова Ю.В. зазначає, що спортивна дипломатія є формою неофіційної взаємодії певних груп спортивного товариства (організації, спортсмени, вболівальники і т. д.) між собою і з офіційними органами влади [14]. Боголюбова Н.М. та Ніколаєва Ю.В. визначають спортивну дипломатію як ряд формальних і неформальних дій держави, її дипломатичних представництв, спортивних представників, спортсменів і тренерів для досягнення цілей зовнішньої політики через спорт і спортивні змагання [5]. С.Мюррей вказує на те, що спортивна дипломатія – це офіційна та неофіційна діяльність держав, урядів, спеціальних зовнішньополітичних органів по здійсненню завдань зовнішньої політики держави шляхом організації, проведення та участі в міжнародних спортивних заходах за участю команд, спортсменів, тренерів та їх досягнень [2].

Отже, у науковій літературі немає єдиного узгодженого визначення поняття «спортивна дипломатія». Однак вважаємо, що під час надання визначення даному поняттю, перш за все, слід брати до уваги визначення «дипломатії», під якою розуміють один з засобів здійснення зовнішньої політики держави за допомогою допустимих міжнародним правом спеці-

альних дипломатичних заходів, прийомів, методів [8].

Таким чином, під спортивною дипломатією, на наш погляд, слід розуміти один із засобів «дипломатії», що сприяє здійсненню зовнішньої політики держави та спрямований на підвищення ролі та авторитету держави на міжнародній арені, посиленню її взаємозв'язків з іншими державами, який здійснюється за допомогою офіційної та неофіційної діяльності державних і недержавних органів та їх спортивних представників у проведенні, організації та участі в спортивних заходах міжнародного значення.

Отже, спортивна дипломатія є одним з видів «дипломатії», який сприяє здійсненню зовнішньої політики держави та виявляється в діяльності органів держави, її зовнішньополітичних представництв, інших осіб, які уповноважені представляти державу в питаннях проведення, організації та участі в міжнародних спортивних заходах.

Виходячи з вищевказаного, слід зробити висновок, що «майданчиком» для здійснення спортивної дипломатії є відповідні міжнародні заходи, якими можуть бути спортивні змагання, олімпіади, матчі, турніри, поєдинки тощо.

Нерідко траплялися ситуації, за яких невизнані держави беруть участь у різних міжнародних змаганнях з іншими державами, які їх не визнають.

Безсумнівно те, що спортивна дипломатія передбачає вступ держав у певні взаємовідносини, у зв'язку з чим слід встановити, яким чином вона може впливати на визнання новоствореної держави іншими державами. Для цього треба проаналізувати конкретні випадки застосування спортивної дипломатії.

06 жовтня 2017 року відбувся Футбольний матч Україна – Косово. Ця подія логічно ставить питання про можливість впливу спортивної дипломатії на визнання Косово Україною. При його вирішенні доцільно з'ясувати, чи вступали між собою у відносини з приводу проведення даного футбольного матчу представники держав, хто запропонував цей матч, якими офіційними повноваженнями були наділені організатори.

Відповідно до ст. 6, ч.6 ст. 36 Закону України «Про фізичну культуру та спорт» центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту (Міністерство культури, молоді та спорту України), забезпечує участь національних збірних команд у міжнародних змаганнях, формує їхню штатну команду [9].

Федерації футболу України є громадською спілкою, якій центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури і спорту, надано статус національної та виключне право представляти футбол України в міжнародних організаціях, зокрема ФІФА [10].

Що стосується Республіки Косово, то п. 1.4 статті 2 Адміністративної інструкції з утворення та ліцензування спортивних федерацій та асоціацій, затвердженої Міністерством культури, молоді та спорту, визначає, що «спортивні федерації створюються для представництва певних видів спорту в Косово та на міжнародному рівні» [1]. Підпункт “f” п. 1 ст. 6 Статуту Футбольної Федерації Косово встановлює обов’язок ФФК організувати ігри за участю збірної Косова [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що в рамках певної міжнародної неурядової організації (ФІФА, УЄФА та інші) у підготовці відповідного спортивного змагання беруть національні федерації футболу. При цьому, цим організаціям органами держави надано офіційні повноваження щодо організації футбольних матчів за участю національної збірної держави. Отже, футбольні федерації в контексті даного питання виступають від імені відповідної держави та реалізують її зовнішньополітичні функції в галузі спорту, а тому, можуть визнаватися представниками держави та фактично є так званими «спортивними дипломатами».

Республіка Косово два рази брала участь в Олімпійських іграх: в 2016 та в 2018 році. При чому, в 2016 році країною проведення ігор стала Бразилія, яка офіційно не визнала Косово. Можна припустити, що відбулося визнання Косова Бразилією у формі *ad hoc*.

Відповідно до ст. 35 Олімпійської хартії господар Олімпіади відповідає за створення Організаційного комітету Олімпійських ігор з метою організації ігор у відповідній країні [3]. Згідно з іншими положеннями Хартії безпосередню організацію здійснює Національний комітет та створений ним Оргкомітет. У зв’язку з цим, слід дослідити Національного олімпійського комітету щодо представництва своїх держав.

Пункт 4 статті 27 Олімпійської хартії встановлює, що «Національні олімпійські комітети мають виключні повноваження щодо представництва своїх держав на Олімпійських іграх, а також на регіональних, континентальних та всесвітніх комплексних змаганнях, що проводяться під патронажем Міжнародного олімпійського комітету» [3]. Відповідні повноваження НОК посвідчуються «актом визнання» від МОК. МОК може визнати лише один національний комітет в одній державі. У Республіці Косово повноваження НОК передбачені безпосередньо Главою 5 Закону про спорт [5] і співпадають з повноваженнями бразильського НОК.

Таким чином, хоча національні олімпійські комітети й є неурядовими організаціями, держави надають їм певний обсяг повноважень щодо свого представництва в сфері олімпійського спорту та органі-

зації олімпійських змагань, що свідчить, про те, що переговори між національними олімпійськими комітетами вищезазначених держав в межах організації Олімпіади Ріо-2016 є одним з засобів спортивної дипломатії.

13 травня 2016 року в Мехіко (Мексика) відбувся 66-й конгрес Міжнародної федерації футбольних асоціацій, на якому переважною більшістю делегатів Республіку Косово прийняли до Міжнародної федерації футбольних асоціацій (ФІФА).

При цьому, цікавим є те, що, ні організатор конгресу, ні деякі члени ФІФА офіційно не визнають Республіку Косово як державу.

Можна вважати цей факт приводом для визнання у формі *ad hoc*.

Як прийнято вважати в доктрині міжнародного права, прийняття до міжнародної організації нової держави не означає автоматичного визнання її з боку держав-членів цієї організації (навіть, якщо вони голосували за це) [6, 363]. Незважаючи на те, що прийняття держави до міжнародної неурядової спортивної організації ще не означає її визнання, беззаперечним є той факт, що держави попередньо ведуть перемовини щодо цього питання, виносять дане питання на порядок денний, обговорюють його та висловлюють свої позиції з цього приводу, і таким чином вступають у певні взаємовідносини, що створюють умови прискорення процесу офіційного визнання.

На нашу думку, можна зробити висновок, що спортивна дипломатія, безсумнівно, сприяє тому, що між державами, які не визнають одна одну, встановлювалися фактичні взаємовідносини, що в подальшому можуть сприяти визнанню.

Про це свідчить й той факт, що Республіка Косово стала членом низки міжнародних спортивних організацій: Міжнародного олімпійського комітету, ФІДЕ (Міжнародна федерація шахів), ІААФ (Міжнародна асоціація легкоатлетичних федерацій), УЄФА (Союз європейських футбольних асоціацій), ФІФА (Міжнародна федерація футбольних асоціацій) та інших.

Отже, спортивна дипломатія хоча й не є способом офіційного визнання держав, втім вона виконує важливу роль – сприяє встановленню взаємовідносин з іншими державами за допомогою її спортивних представників, що, в свою чергу, закладає підґрунтя для подальшого визнання.

Висновок. Зростання ролі спортивних змагань серед міжнародної спільноти стає підставою для того, що спорт в доктрині міжнародного права все частіше став розглядатися як елемент «м’якої сили» держави, що означає можливість держави за допомогою спорту підвищувати свій авторитет та значущість на міжнародній арені.

У зв'язку з цим, серед видів дипломатії нерідко виділяють особливий вид – спортивну дипломатію, якій притаманні свої специфічні ознаки: здійснюється спортивними представниками держави, які уповноважені представляти державу в питаннях проведення, організації та участі в міжнародних спортивних заходах з метою реалізації зовнішньої політики.

Конкретним прикладом застосування спортивної дипломатії є Республіка Косово, яка є частково невідомою, і спільно з іншими державами бере участь у міжнародних спортивних заходах, у зв'язку з чим

постає питання про вплив спортивної дипломатії на визнання Косова іншими державами.

Цей приклад доводить, що перемовини можуть вести від імені держави можуть вести відповідні спортивні федерації, комітети та організації.

У зв'язку з цим, можна зробити висновок, що спортивна дипломатія хоча й не призводить до офіційного визнання, вона безпосередньо йому сприяє, оскільки підвищує роль та авторитет держави на міжнародній арені та встановлює фактичні взаємовідносини з іншими державами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ministry of Culture, Youth and Sport of Republic of Kosova. Administrative instruction NO.02/2015. On Establishment and licensing sports federations and associations. URL: https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/UA_02-2015_per_themelimin_e_licencimin_e_federatave.pdf.
2. Murray, St. Sports-Diplomacy: a hybrid of two halves. 2011. URL: <http://www.culturaldiplomacy.org/academy/content/pdf/participant-papers/2011-symposium/Sports-Diplomacy-a-hybrid-of-two-halves-Dr-Stuart-Murray.pdf/>.
3. Olympic charter. URL: https://stillmed.olympic.org/media/Document%20Library/OlympicOrg/General/EN-Olympic-Charter.pdf#_ga=2.16898874.269579260.1574103728-1358244305.1574103728.
4. Statute of the Football Federation of Kosova. URL: https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/UA_02-2015_per_themelimin_e_licencimin_e_federatave.pdf.
5. Боголюбова Н. М., Николаева Ю. В. Спорт в палитре международных отношений: гуманитарный, дипломатический и культурный аспекты. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета, 2011. 320 с.
6. Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основи теорії: підручник / В.Г. Буткевич, В.В. Мицик, О.В. Задорожний. Київ: Либідь, 2002. 608 с.
7. Джантаев Х. М. Формы и виды признания в современном международном праве. *Вестник РУДН. Серия Юридические науки*, № 4. 2001. С. 148-163.
8. Мельниченко Р. Г. Словарь международного публичного права. Волгоград, 2011.
9. Про фізичну культуру та спорт: Закон України від 24.12.1993 р. № 3808-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3808-12>.
10. Статут громадської спілки «Федерація футболу України». URL: [https://ffu.ua/files/biblioteka/ndocs_904%20\(3\).pdf](https://ffu.ua/files/biblioteka/ndocs_904%20(3).pdf).
11. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: навч. посіб.: Київ: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.
12. Тункин Г. И. Международное право: учебник / Отв. ред. Г. И. Тункин. Москва: «Ю/Л», 1974.
13. Фельдман Д.И. Признание государств в современном международном праве. Казань: Изд. Казанского ун-та, 1965. 258 с.
14. Філіппова Ю.В. Спортивна дипломатія: сутнісне значення, виклики і перспективи для України: Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку. *Науковий журнал «Політикус»*. 2020. № 3. С. 153–158.

REFERENCES

1. Ministry of Culture, Youth and Sport of Republic of Kosova. Administrative instruction NO.02/2015. On Establishment and licensing sports federations and associations. URL: https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/UA_02-2015_per_themelimin_e_licencimin_e_federatave.pdf [in English].
2. Murray, St. Sports-Diplomacy: a hybrid of two halves. 2011. URL: <http://www.culturaldiplomacy.org/academy/content/pdf/participant-papers/2011-symposium/Sports-Diplomacy-a-hybrid-of-two-halves-Dr-Stuart-Murray.pdf/> [in English].
3. Olympic charter. URL: https://stillmed.olympic.org/media/Document%20Library/OlympicOrg/General/EN-Olympic-Charter.pdf#_ga=2.16898874.269579260.1574103728-1358244305.1574103728 [in English].

4. Statute of the Football Federation of Kosova. URL: https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/UA_02-2015_per_themelimin_e_licencimin_e_federatave.pdf [in English].
5. Bogolyubova, N. M., Nikolayeva, Yu. V. (2011). Sport v palitre mezhdunarodnykh otnosheniy: gumanitarnyy, diplomaticheskyy i kulturnyy aspekty. Sankt-Peterburg: Izdatelstvo Sankt-Peterburgskogo universiteta [in Russian].
6. Butkevych, V. H. (2002). Mizhnarodne pravo. Osnovy teorii: pidruchnyk. V. H. Butkevych, V. V. Mytsky, O. V. Zadorozhnyi (Ed.). Kyiv: Lybid [in Ukrainian].
7. Dzhantayev, Kh. M. (2011). Formy i vidy priznaniya v sovremennom mezhdunarodnom prave. *Vestnik RUDN - RUDN Bulletin. Ser. Yuridicheskiye nauki, 4, 148-163* [in Russian].
8. Melnichenko, R. G. (2011). Slovar mezhdunarodnogo publichnogo prava. Volgograd [in Russian].
9. Pro fizychnu kulturu ta sport: Zakon Ukrainy vid 24.12.1993 r. № 3808-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3808-12> [in Ukrainian].
10. Statut hromadskoi spilky «Federatsiia futbolu Ukrainy». URL: [https://ffu.ua/files/biblioteka/ndocs_904%20\(3\).pdf](https://ffu.ua/files/biblioteka/ndocs_904%20(3).pdf) [in Ukrainian].
11. Telipko, V. E., Ovcharenko A. S. (2010). Mizhnarodne publichne pravo. Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury [in Ukrainian].
12. Tunkyn, H. Y. (1974). Mezhdunarodnoe pravo: uchebnyk. H. Y. Tunkyn (Ed.). Moskva: «Iu/L» [in Russian].
13. Feldman, D. Y. (1965). Pryznanye hosudarstv v sovremennom mezhdunarodnom prave. Kazan: Yzd. Kazanskoho un-ta [in Russian].
14. Filippova, Yu.V. (2020). Sportyvna dyplomatia: sutnisne znachennia, vyklyky i perspektyvy dlia Ukrainy: Politychni problemy mizhnarodnykh system ta hlobalnogo rozvytku. *Naukovyi zhurnal «Politykus» - Scientific journal «Politikus», 3, 153-158* [in Ukrainian].

ОКЛАДНАЯ МАРИНА

кандидат исторических наук, доцент кафедры права Европейского Союза
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого,

ЩЕГЛАКОВ ИВАН

студент международно-правового факультета 4 курса, 3 группы
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

РОЛЬ СПОРТИВНОЙ ДИПЛОМАТИИ В ПРИЗНАНИИ НОВОСОЗДАНЫХ ГОСУДАРСТВ

В статье проанализированы формы признания государств. Установлены признаки, присущи, каждой из форм признания. Исследованы научные подходы к определению понятия «спортивная дипломатия». Дано определение понятию «спортивная дипломатия» и выделены его основные признаки. Проанализирована роль спортивной дипломатии в признании новообразованных государств на основе конкретных примеров. Отмечено, что спортивная дипломатия хотя и не влечет за собой официального признания, однако способствует установлению фактических взаимоотношений между государствами.

Ключевые слова: государство, признание, спортивная дипломатия, спортивные мероприятия, Косово

OKLADNAYA MARINA

PhD in History, Associate Professor at the Department of Law of the European Union
of Yaroslav Mudryi National Law University,

SHCHEHLAKOV IVAN

4th year student of International law faculty of Yaroslav Mudryi National Law University

THE ROLE OF SPORTS DIPLOMACY IN RECOGNITION OF NEWLY CREATED STATES

Problem setting. Sport becomes an important part of modern life. Nowadays there are many international sports competitions and events, where unrecognized states take part. In connect with this, such cases have an impact on society

and social media. Consequently, there is a question of the impact of sports diplomacy on recognition of states and its importance on this procedure.

Target research. To identify the impact of sport diplomacy on the recognition of newly created states.

Analysis of recent researches and publications. The object of research was recognition in international law of a large number of both domestic and foreign scientists, among which, Telipko V.E., Ovcharenko A.S., Feldman D.I., Janatayev H.M., whose doctrinal developments provide an important theoretical basis for studying the issue of the impact of sports diplomacy on recognition of states.

Article's main body. Forms of recognition of states were identified in the article. It was determined that there are three form of recognition: de jure, de facto and ad hoc. Definition of sports diplomacy was given. It was proposed that in ad hoc recognition as the representative of the state should be considered not only a representative of the Government, but also other persons with official powers given by authorities.

Cases of using sports diplomacy were analyzed. Usually a platform of sports diplomacy is different sport events where unrecognized states take part. The examples of such events are participation of Kosovo Republic in Olympic Games in Brazil, Kosovo's entry into FIFA, the football match between Kosovo Republic and Ukraine and others.

In this way, sports representatives of the states enter into the negotiations and establish relationships between the states, which don't recognize each other. It was found that sports diplomacy can be a way of ad hoc recognition.

Conclusions and prospects of development. Sports diplomacy is a type of diplomacy, which purpose is to provide state foreign policy in the field of sports. However, sports diplomacy doesn't cause de jure or de facto recognition of states; it can influence on recognition of the states by helping to build relationships between them.

Keywords: state, recognition, sports diplomacy, sports events, Kosovo.